

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2024–2025

Limba și literatura maghiară maternă

Numele: .....

Inițiala prenumelui tatălui: .....

Prenumele: .....

Școala de proveniență: .....

Centrul de examen: .....

Localitatea: .....

Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

I. TÉTEL

(60 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Érdekességek a nevetésről

A nevetés világnapját május első vasárnapján tartják, épp anyák napján, így aztán sokszor elfeledkezünk róla. Pedig fontos lenne megemlékezni erről az életet édessé és hosszabbá tevő tevékenységről, ezért igyekezzünk megünnepelni! A nevetés testi reakció, amelyet mimika és hang kísér. Nevetés közben a stresszhormonok szintje csökken, és az oxigénellátás fokozódik. A nevetés tehát kellemes és egészséges, ezért is jöttek létre nevetőklubok, a nevetőjoga, és ezért fogyasztunk előszeretettel különböző humoros tartalmakat. A nevetésért mai ismereteink szerint konkrét agyterület nem felelős, de több régiót is érint.

A nevetés fajtáit öt típusba sorolták: lehet spontán, hamis, stimulált, előidézett és patológiai (kóros állapot kísérője). Mivel a kapcsolatteremtésben és a kommunikációban egyaránt fontos, szociális szerepe további funkciókat határoz meg. A nevetésnek evolúciós feladata is van: szerepet játszik a párválasztásban, az agresszió és a konfliktusok csillapításában.

A történelem során sok, mára furcsának tűnő tradíció kapcsolódott a nevetéshez. Szardonikus nevetésnek hívjuk azt a gúnyos kacajtípust, amit ma már nem nagyon ismerünk fel, pedig érdekes története van. Állítólag Szardínia szigetén egy mérgező növény hatására az emberek arca izomgörcsös mosolyba rándult, erről nevezhették el a nem őszinte, gúnyos kacajt.

Vlagyimir Propp folklórkutató az orosz népmeséket vizsgálta meg, és arra a megállapításra jutott, hogy a nevetés csak az élők mágikus képessége, a nevetés tehát egyfajta (életbe) beavatás is lehet: aki megszűnik, képessé válik a nevetésre.

A nevetés a vallásokban is jelen van, gondoljunk csak a nevető Buddhát ábrázoló szoborra, amely a hiedelem szerint szerencsét, bőséget, boldogságot hoz. Mintája a 10. században élt Csi-ce nevű zen szerzetes lehetett. Csi-ce mosolyogva terjesztette a buddhista tanokat Kelet-Kínában kolduló szerzetesként. A középkorban a kereszténységben is létezett egy úgynevezett húsvéti nevetés, amikor a húsvéti prédikáción a pap felvidította a híveket a feltámadás örömeivel – Jézus legyőzte a halált.

1962-ben Tanganyikában kitört a történelem első nevetőjárványa. A furcsa kór egy lányiskolában pusztított, ahol pár órán belül 159 diákot kapott el a megmagyarázhatatlan nevetőkedv. Nem tudtak tanulni, nem tudtak koncentrálni. Volt, akinél már aznap elmúlt, de olyan lány is akadt, aki 16 napon keresztül nevetett. Máig nem tudni, mi állt a jelenség mögött.

De Európában is történtek furcsaságok: 1989-ben például egy koppenhágai moziban egy orvos, Ollie Bentzen halálra nevette magát A hal neve: Wanda című komédián. Amerikában egy humorfesztivált is elneveztek róla. A Bentzen Ballt októberben rendezik.

A stand-up comedy műfajának térhódításával magyar nyelvterületen is egyre több televíziós showműsorban és rendezvényen láthatunk humoristákat, parodistákat. Többen közülük idén augusztusban is színpadra állnak turnékon, nyári fesztiválokon, falu- vagy városnapokon.

(Az index.hu cikke alapján)

Vălaszolja a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

A.

1. Miben van szerepe a nevetésnek? Írd ki a szövegből 4 funkcióját!

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

4 pont

2. Miért nevettek húsvétkor a középkori keresztények? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a. azért, mert örvendtek a húsvéti locsolóknak;
- b. azért, mert a prédikációban a pap felvidította őket a feltámadás örömeivel;
- c. azért, mert látták, hogy a pap is örvend nekik;
- d. azért, mert középkorú keresztények voltak.

A helyes válasz betűjele: _____ 2 pont

3. Szardínia szigetén egy mérgező növény hatására az emberek arca izomgörcsös mosolyba rándult. A következő megoldásjavaslatok közül melyik a legkevésbé alkalmas arra, hogy ezt a problémát megoldja? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- a. Ki kell irtani az izomgörcsös mosolyt okozó mérgező növényt.
- b. Tájékoztatni kell az embereket, hogy ne fogyasszák a mérgező növényt.
- c. El kell nevezni róla egy mosolyfajtát.
- d. Ki kell fejleszteni a növény ellenmérget.

A helyes válasz betűjele: _____ 2 pont

4. Milyen biológiai folyamatok játszódnak le az emberi testben nevetés közben? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét a szöveg alapján!

- a. A stresszhormonok szintje csökken, és az oxigénellátás nő.
- b. A stresszhormonok szintje növekszik, és az oxigénellátás csökken.
- c. A stresszhormonok szintje emelkedik, és az endorfinszint nő.
- d. Nő az oxigénellátás, és csökken az endorfinszint.

A helyes válasz betűjele: _____ 2 pont

5. Társítsd a nevetésről szóló információkat a velük kapcsolatos helyszínekkel a szöveg információi alapján! Írd a helyes válaszok betűjelét a táblázat üres rovataiba!

Információk:

- 1) Kitört a történelem első nevetőjárványa.
- 2) Ollie Bentzen halálra nevette magát *A hal neve: Wanda* című komédián.
- 3) Egy mérgező növény hatására az emberek arca izomgörcsös mosolyba rándult.
- 4) Csi-ce mosolyogva terjesztette a buddhista tanokat kolduló szerzetesként.
- 5) 159 diákot kapott el a megmagyarázhatatlan nevetőkedv.
- 6) Októberben humorfesztivált rendeznek.

Helyszínek:

- a. Szardínia szigetén
- b. Kelet-Kínában
- c. Amerikában
- d. Tanganyikában
- e. Koppenhágában

A helyes válaszok:

1)	
2)	
3)	
4)	
5)	
6)	

6 pont

B.

1. Kire/mire utalnak az alábbi mondatokban aláhúzott nyelvi elemek? Írd a helyes válaszok betűjelét a vonalakra!

1) ...szociális szerepe további funkciókat határoz meg.

- a. a nevetés
- b. a nevetés típusai
- c. a kapcsolatteremtés
- d. a kommunikáció

A helyes válasz betűjele: _____

2) ... amely a hiedelem szerint szerencsét, bőséget, boldogságot hoz.

- a. a vallások
- b. a vallásokban is jelen lévő nevetés
- c. Buddha
- d. a nevető Buddhát ábrázoló szobor

A helyes válasz betűjele: _____

3) Amerikában egy humorfesztivált is elneveztek róla.

- a. Koppenhágáról
- b. Ollie Bentzenről
- c. *A hal neve: Wanda* című filmről
- d. a koppenhágai esetről, amikor valaki halálra nevette magát

A helyes válasz betűjele: _____

6 pont

2. Az A. mondat a szövegből származik, a B. ennek megváltoztatott szórendű és hangsúlyozású változata.

1) Melyik mondat állítja azt, hogy Vlagyimir Propp kizárólag orosz népmeséket vizsgált? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- A. Vlagyimir Propp folklórkutató az orosz népmeséket vizsgálta meg, ...
- B. Vlagyimir Propp folklórkutató megvizsgálta az orosz népmeséket, ...

A helyes válasz betűjele: _____

2) Melyik mondat állítja azt, hogy a hívek felvidítése kizárólag a húsvéti prédikáció alkalmával volt szokásban? Írd a vonalra a helyes válasz betűjelét!

- A. ... a húsvéti prédikáción a pap felvidította a híveket a feltámadás örömeivel.
- B. ... a pap a húsvéti prédikáción vidította fel a híveket a feltámadás örömeivel.

A helyes válasz betűjele: _____

4 pont

3. Jelöld X-szel a táblázat megfelelő rovatában, hogy az alábbi mondatok tényközlést vagy véleményközlést fogalmazznak meg!

Kijelentés	a. Tényközlés	b. Véleményközlés
1) <i>Pedig fontos lenne megemlékezni erről az életet édessé és hosszabbá tevő tevékenységről.</i>		
2) <i>A nevetésért mai ismereteink szerint konkrét agyterület nem felelős, de több régiót is érint.</i>		
3) <i>1962-ben Tanganyikában kitört a történelem első nevetőjárványa.</i>		
4) <i>Máig nem tudni, mi állt a jelenség mögött.</i>		
5) <i>A Bentzen Ballt októberben rendezik.</i>		

5 pont

4. Azonosítsd az alábbi mondatban az igei állítmányhoz kapcsolódó teljes alanyi, tárgyi és határozói kifejezéseket! Írd a helyes válaszok betűjelét a táblázat megfelelő rovatába! Minden rovatba egyetlen betűjel kerül.

... pár órán belül 159 diákot kapott el a megmagyarázhatatlan nevetőkedv.

- a. pár órán
- b. pár órán belül
- c. 159
- d. 159 diákot
- e. megmagyarázhatatlan
- f. a megmagyarázhatatlan nevetőkedv

A helyes válaszok betűjelei:

1) a teljes alanyi szerepű kifejezés	
2) a teljes tárgyi szerepű kifejezés	
3) a teljes határozói szerepű kifejezés	

3 pont

5. Az alábbi mondatokban egy-egy birtokos szerkezet jelenik meg, a mondatok alatt pedig lehetséges birtokosok és birtokok (névelő nélkül). Azonosítsd mindkét mondatban a megfelelő szerkezet birtokosát és birtokát! Írd a helyes válasz betűjelét a vonalra!

1) *Nevetés közben a stresszhormonok szintje csökken.*

- a. birtokos: *nevetés*; birtok: *közben*
- b. birtokos: *közben*; birtok: *nevetés*
- c. birtokos: *stresszhormonok*; birtok: *szintje*
- d. birtokos: *szintje*; birtok: *stresszhormonok*

A helyes válasz betűjele: _____

2) *... a húsvéti prédikáción a pap felvidította a híveket a feltámadás örömeivel.*

- a. birtokos: *húsvéti*; birtok: *prédikáción*
- b. birtokos: *pap*; birtok: *híveket*
- c. birtokos: *híveket*; birtok: *feltámadás*
- d. birtokos: *feltámadás*; birtok: *örömeivel*

A helyes válasz betűjele: _____ **4 pont**

6. Az A. mondat a szövegből származik, a B. ugyanannak a mondatnak egy másik igealakot tartalmazó változata. Miben különbözik a két mondat jelentése? Írd a vonalra a helyes válaszok betűjelét!

1)

- A. ..., ezért igyekezzünk megünnepelni!
- B. ..., ezért igyekszünk megünnepelni.

- a. Abban, hogy az A. mondat javaslatot, a B. pedig megállapítást tesz.
- b. Abban, hogy az A. mondat utasítást fogalmaz meg, a B. pedig vágyat fejez ki.
- c. Abban, hogy az A. mondat a beszéd pillanatában zajló eseményekre, a B. a beszéd pillanata utáni (jövőbeli) eseményekre utal.
- d. Nincs különbség a jelentésük között.

A helyes válasz betűjele: _____

2)

- A. ..., erről nevezhették el a nem őszinte, gúnyos kacajt.
- B. ..., erről nevezték el a nem őszinte, gúnyos kacajt.

- a. Abban, hogy az A. mondat engedélyre utal, a B. pedig kötelezettséget fogalmaz meg.
- b. Abban, hogy az A. mondat feltételezést fogalmaz meg, a B. pedig tényt közöl.
- c. Abban, hogy az A. mondat lehetőséget vet fel, a B. pedig véleményt közöl.
- d. Nincs különbség a jelentésük között.

A helyes válasz betűjele: _____ **4 pont**

7. Azonosítsd az ok-okozati összefüggést az alábbi mondatokban! Írd az okot és az okozatot a táblázatok megfelelő soraiba!

- 1) *A nevetés világnapját május első vasárnapján tartják, épp anyák napján, így aztán sokszor elfeledkezünk róla.*

Ok	
Okozat	

- 2) *Állítólag Szardínia szigetén egy mérgező növény hatására az emberek arca izomgörcsös mosolyba rándult.*

Ok	
Okozat	

4 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Felsőbb gimnazista koromban volt nékem egy barátom, B. A., akivel együtt töltöttük, kószáltuk át kamaszkorunkat.

Titkosan éltünk. Ha együtt láttál volna bennünket estefelé, nyájas olvasó, az alkonyodó pesti utcán, abban az órában, mikor már leszállt a homály, de a lámpákat még nem gyújtották fel: veszélyes két alaknak néztél volna biztosan, amint szótlanul, zsebetett kézzel s zordon egykedvűséggel bandukoltunk egymás mellett, s nem tudtad volna elképzelni sem, mily távoli, elzárt és titkos az a világ, melyben most e két ifjú sétál. Nem kellett beszélünk, hogy értsük egymást, s ha beszélni akartunk, sem magyarul tettük: – egymásra villantak szemeink, s például csak annyit mondott egyikünk:

– Feleki!

Amiből megérthette a másik, hogy itt egy épp oly utálatos személyről van szó, mint bizonyos Feleki nevű egyén, akiről bizony már el is felejtettem, ki lehetett. S akkorra már mindketten megmérlegeltük pillantásainkkal a közénk vetődött idegent, s már tudtuk is, hogy mi a teendő. [...]

Soha ebben az életben nem fogok már úgy nevetni, ahogy akkor tudtam. Semmiségeken, amiket ma észre se vennék, mi akkorakat nevtünk, hogy végül kapunak kellett dőlni, le kellett ülni a járdára, el kellett egymástól menekülni, hogy meg ne repedjünk. S akkor is még napokig kísértett a „nagy röhögés”, s mi nem mertünk egymásra nézni, annyira belefáradtunk már.

Reggelente például, iskolába menet, rendszeren találkoztunk egy idős úrral – ki tudja, hol porlad már a szegény –, aki ugyanakkor igyekezett szép nyugodtan, mérgesen és pocakosan valahova, talán a hivatalába. Egy nap észrevettük. Másik nap már a kajla, öreges bajsztát vettük vizsgálat alá. Találgattuk, mi lehet. Végül is megállapodtunk, hogy hegedűtanár. S ettől fogva beszédünk rendes tárgya lett a hegedűtanár –, és ami fő, senki sem érthette, ha délután egyikünk megszólalt:

– Jól nézett ma ki az öreg.

S elkövetkezően a tél, az öregúr pompás télikabátot öltött: egy rendkívül fura ruhadarabot. Perzsautánzat volt a szövete, valami bodrozott posztó, amit legfeljebb ha bélésnek lehetne elképzelni, s mintha az öreg még gögösebben, még peckesebben sétálna azóta. Tanakodtunk, mi itt a teendő: miképp lehetne tudtára adni, milyen nagy majom ökelme ebben a kabátban. Lehetetlen terveket forgattunk még akkor is, mikor már az öreg úr befordult a sarkon, és méltóságos lassúsággal, mint valami fekete hajó úszott a Szondy utca vizein. Rögtön komoly arcot öltöttünk, mintha alázatos és jól nevelt ifjak volnánk, s valami álnok tisztelettel néztünk dióbarna szemébe. S éppen abban a pillanatban, mikor összeértünk vele, s kettéváltunk, mint a hullámok, hogy elsüllyesszük őt hátunk mögött, valaki mély, basszus hangon megszólalt a közelemben:

– Szép télikabátom van!

Az öreg körülnézett, én kővé meredtem, barátom pedig nyomtalanul eltűnt. Vértörös hullám csapott a fejem fölé, s el voltam készülve mindenre, mert rögtön megértettem a helyzetet.

De nem történt semmi. Az öreg oly ostoba volt, vagy úgy el volt merülve gondolataiba, hogy nyilván azt képzelte, hogy hallucinált – s szórakozott arccal ment tovább. Barátom pedig, mint egy hadvezér lépett ki egy ház kapujából, ahová a kritikus percben nyílsebesen befordult volt – s azzal rögtön le is ült a kapualjba s két könyökére hajtva fejét elkezdett majdnem hivatásszerűen nevetni: s én ugyan nem jóízűen, de mint az elkábult bolond, vele.
(Füst Milán: Nevetők. Részletek)

Válaszolj a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

1. Írd a táblázat üres rovataiba a korábban említett események betűjelét!

1)	A két ifjú a. kitalálta, hogy az öregúr hegedűtanár lehet. b. tanakodott, hogyan adják az öregúr tudtára, milyen furán néz ki a télikabátban.	
2)	Az idős úr a. befordult a sarkon a Szondy utcába. b. a télikabátot dicsérő mondatot követően körülnézett.	

4 pont

2. Értelmezd 4–5 mondatban a szöveg alapján a következő részletet!

„Soha ebben az életben nem fogok már úgy nevetni, ahogy akkor tudtam. Semmiségeken, amiket ma észre se vennék, mi akkorákat nevettünk, hogy végül kapunk kellett dőlni, le kellett ülni a járdára, el kellett egymástól menekülni, hogy meg ne repedjünk.”

5 pont

3. Mutasd be 5–6 mondatban az elbeszélő és B.A. közti viszonyt!

6 pont

4. Írd meg a fenti történetet 10–15 mondatos elbeszélő szövegben az öregúr nézőpontjából!

Megjegyzés: pontot ér a szöveg információihoz és a kért szövegtípushoz való igazodás, a szöveg nyelvi megformáltsága, a helyesírás.

[illegible]

15 pont

